

ЛЕКЦІЯ

Основні клінічні синдроми в педіатрії

Доцент кафедри педіатрії № 2 ПДМУ
Танянська С.М.

Синдром лихоманки

- Лихоманка – захисно-пристосувальна реакція організму, яка характеризується перебудовою процесу терморегуляції з активацією обміну речовин, що призводить до підвищення температури тіла понад норму.
- За ступенем підвищення розрізняють таку температуру тіла:
- субфебрильна (до 38,0°C)
- фебрильна: помірна (38,1 - 39,0°C); висока (39,1 – 40,0°C)
- гіперпіретична (вище 41,0°C)

- За характером температурної кривої розрізняють такі типи підвищеної температури:
- постійна – при добових коливаннях температури, що не перевищують $1,0^{\circ}\text{C}$ (характерна для черевного тифу)
- ремітуюча – добові коливання температури більше $1,0^{\circ}\text{C}$ (характерна для більшості бактеріальних і вірусних інфекцій)
- інтермітуюча – протягом доби короточасні періоди високої температури змінюються періодами нормальної або зниженої температури тіла (гнійно-септичні захворювання, абсцеси, туберкульоз, ревматизм, ревматоїдний артрит)

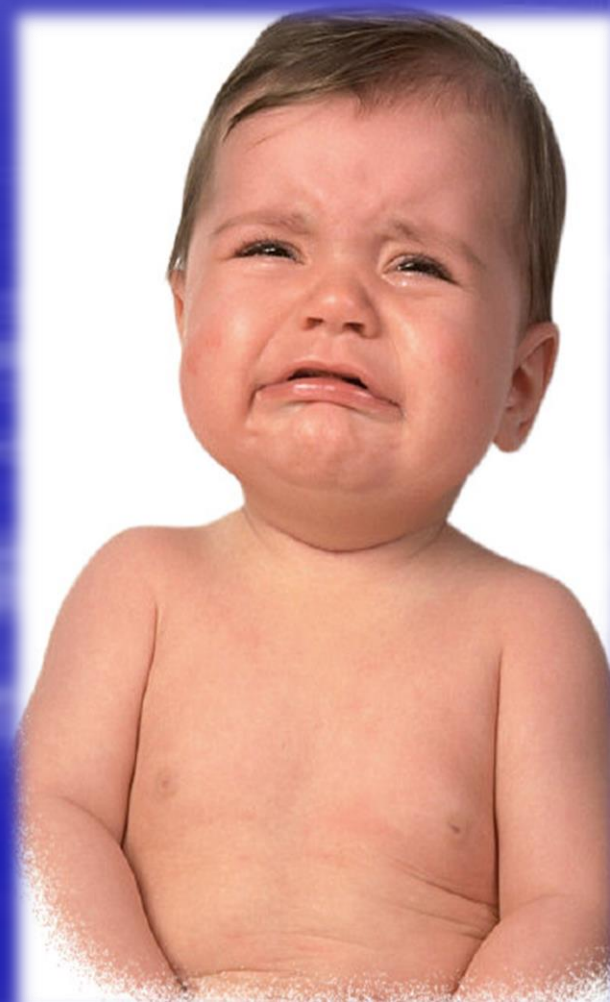
- неправильна (атипова) – добові коливання фебрильної високої або фебрильно помірної температури різноманітні, без певного ритму
- гектична – добові коливання температури вище 2,0–3,0°C
- зворотня – реєструються чергування періодів високої температури (2–7 дні) з періодами апірексії (1 – 2 дні) (малярія, дифузні хвороби сполучної тканини та інші імунопатологічні захворювання)

За механізмом розвитку розрізняють інфекційні та неінфекційні лихоманки.

Причини інфекційної лихоманки:

- бактерії
- віруси
- рикетсії
- мікоплазми
- хламідії
- найпростіші
- патогенні гриби

Причини неінфекційної лихоманки:

- теплові хвороби (тепловий, сонячний удар, перегрівання)
- патологія центральної нервової системи
- ендокринопатії
- вплив психогенних (неврози), рефлєкторних (біль) та резорбційних чинників (опік, некроз, гемоліз)
- застосування деяких медикаментів (кофеїн, гіперосмолярні розчини, антибіотики)

За клінічним перебігом виділяють “рожеву” і “блідну” лихоманки:

- “Рожева” лихоманка - стан дитини погіршується незначно, шкіра рожева, волога, тепла на дотик
- “Бліда” лихоманка - важкий загальний стан дитини, виражений озноб, блідість і сухість шкіри, акроціаноз, похолодання кінцівок, підвищення систолічного артеріального тиску, можливі фебрильні судоми і токсична енцефалопатія.

ГІПЕРТЕРМІЧНИЙ СИНДРОМ

Підвищення температури є одним із найбільш частих симптомів, які спостерігаються у дитини.

Питання, на які необхідно відповісти:

1. Який механізм підвищення температури тіла у дитини?
2. Яка причина гіпертермії?
3. Яку температури слід вважати **нормальною** і як оцінити ступінь її підвищення ?
4. Чи потрібно призначати симптоматичні жарознижувальні засоби, чи лікувати основне захворювання?
5. Який спосіб симптоматичного лікування слід вибрати?

Для нього характерні:

- підвищення температури тіла більше 38С
- гіперемія, або блідість шкіри
- похолодання кінцівок
- тахіпное
- тахікардія
- головний біль
- окремі симптоми інтоксикації

ПОКАЗАННЯ ДО СИМПТОМАТИЧНОЇ АНТИПІРЕТИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

- Наявність у дитини “блідої гіпертермії”;
  - Висока лихоманка (38,5С і вище) незалежно від віку дитини;
  - гіперемія, або блідість шкіри
  - похолодання кінцівок
  - тахіпное
  - тахікардія
  - головний біль
  - окремі симптоми інтоксикації
-
- У дітей до 3 років при обтяженому анамнезі (попередні фебрильні судоми, супутні захворювання серця, легень, цнс) навіть при незначному піднятті температури;
Лихоманка утримується, як правило, 5днів рідко до 10 днів.

ІНТОКСИКАЦІЙНИЙ СИНДРОМ

Клінічні прояви:

- швидка втомлюваність
- зниження працездатності
- головний біль
- блідість шкіри
- зниження апетиту, зменшення прошарку підшкірної клітковини,
- виснаження
- млявість (апатія), малорухомість(адинамія), сонливість, ступор, сопор,
- кома, судоми, підвищена дратливість

СИМПТОМИ ІНТОКСИКАЦІЇ

- млявість (апатія), малорухомість(адинамія), сонливість, ступор, сопор,
- можливі симптоми зневоднення (сухість шкіри і слизових оболонок,
- зниження тургору м'яких тканин, загострення рис обличчя, западання тім'ячка у немовлят)
- порушення з боку органів дихання: тахіпное, брадіпное
- порушення з боку серцево-судинної системи: зміни серцевого ритму, послаблення тонів серця, брадикардія, слабке наповнення пульсу, зниження артеріального тиску,
- збільшення печінки
- Метеоризм
- можливі симптоми зневоднення (сухість шкіри і слизових оболонок,
- зниження тургору м'яких тканин, загострення рис обличчя, западання тім'ячка у немовлят)

Синдром порушення фізичного розвитку

- Порушення фізичного розвитку (дистрофії) – хронічні розлади живлення з порушенням обміну речовин, при яких спостерігаються різні ступені відхилення антропометричних показників від нормативних значень.
- Відхилення показників від норми можуть бути в бік збільшення, зменшення чи диспропорційні.
- Виділяють: гіпотрофію, паратрофію (ожиріння), порушення довжини тіла.
- Гіпотрофія - Хронічний розлад живлення, при якому спостерігається зниження маси з затримкою розвитку і порушенням метаболізму та функцій ряду органів і систем.

- **Паратрофія (до 1 року)** - Хронічний розлад живлення, при якому спостерігається збільшення маси тіла дитини без затримки розвитку.
- Паратрофії бувають:
- з перевагою маси тіла над довжиною
- з пропорційним надлишком маси і довжини тіла
- з переважним збільшенням довжини тіла над масою
- За рівнями збільшення маси паратрофії розподіляються на:
- паратрофію 1 ступеня (надлишок маси 10-20%)
- паратрофію II ступеня – (надлишок маси 20-30%)
- паратрофію III ступеня – (надлишок маси більше 30 %)

Симптоматика рахіту

- Загальні симптоми:
- м'язова гіпотонія, розбавтаність суглобів, затримка розвитку моторних і статичних функцій;
- функціональні порушення нервової системи: дратливість, здригання, посилене потовиділення, стійкий червоний дермографізм;
- лабораторні критерії: гіпофосфатемія, гіпокальціємія, підвищення лужної фосфатази.

Симптоми порушення ендохондральної оссифікації:

рахітичні чотки на ребрах;

низки перлів, рахітичні браслети на кінцівках.

Симптоми надлишкового розвитку остеοїдної тканини:

збільшення лобних і потиличних бугрів.

Симптоми недостатнього відкладання кальцію в кісткову тканину:

сплющена потилиця;

краніотабес;

податливість країв тім'ячка;

гарісонова борозна;

О- та Х-подібні деформації нижніх кінцівок;

кілеподібна або воронкоподібна деформація грудної клітини;

рахітичний кіфоз;

пласко-рахітичний таз;

затримка росту кісток і строків прорізування зубів;

Симптоматика спазмофілії

- Симптоми явної тетанії:
- ларінгоспазм – звуження голосової щілини, яке гостро виникає під впливом певних обставин,
- карпопедальний спазм – тонічне скорочення м'язів кистей і стоп, рука акушера (тильне згинання I, IV і V пальців, II і III розігнуті), стопа в стані підошовного згинання, пальці піджаті;
- еклампсія – напад клоніко-тонічних судом, який охоплює всі м'язи тіла, в цей час можлива зупинка дихання і серця.

Симптоми прихованої тетанії:

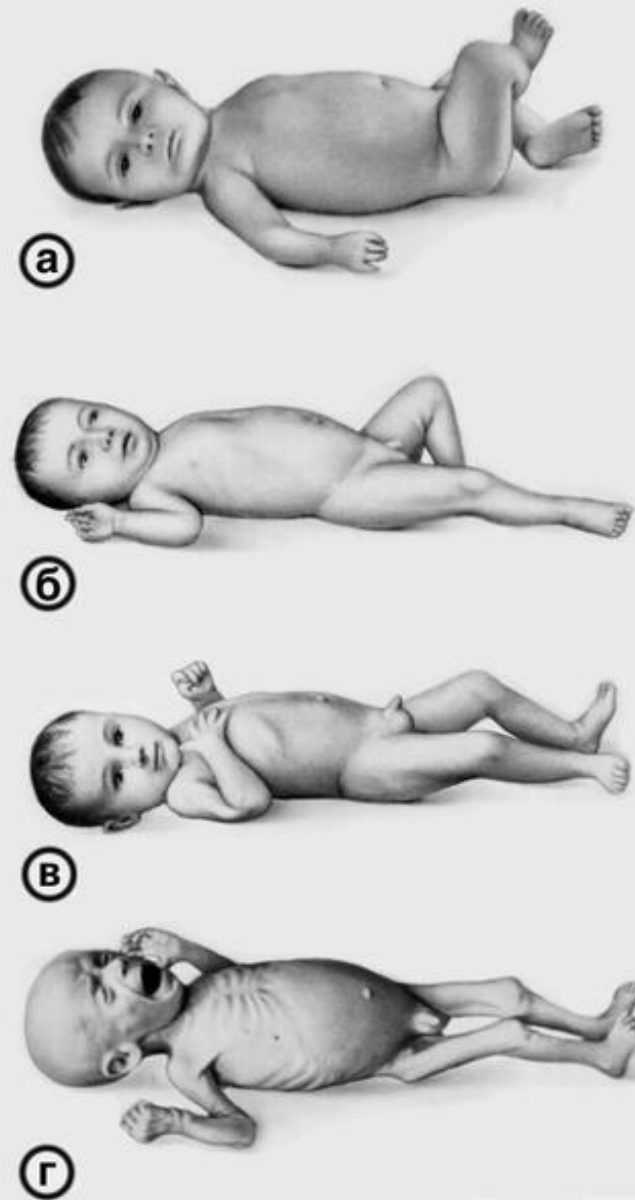
симптом Хвостека – під час легкого постукування щоки в ділянці fossae caninae скорочується мускулатура обличчя з певного боку;

симптом Труссо – після стискування судинно-нервового жмута плеча з'являється “рука акушера”;

симптом Люста – після стискування судинно-нервового жмута гомілки відбувається тильне згинання стопи.

Ракім

Гіпотрофія

Синдром висипу при інфекційних захворюваннях

- При скарлатині – дрібнокрапковий висип з переважною локалізацією у природних складках, внизу живота білий дермографізм.
- При краснусі – дрібноплямчастий висип, який виникає одночасно, переважно збільшення потиличних л/вузлів на розгинальній поверхні рук.
- При кору – плямчастопапульозний висип, який виникає поетапно і переходить у пігментацію.
- При вітряній віспі – поліморфний поетапний везикульозний висип. Спочатку виникає пляма, потім - папула, везикула і кірка.
- При менінгококцемії – геморагічний зірчастий висип з переважною локалізацією на животі, сідницях, стегнах, гомілках.

KIP

Скарлатина!!!»

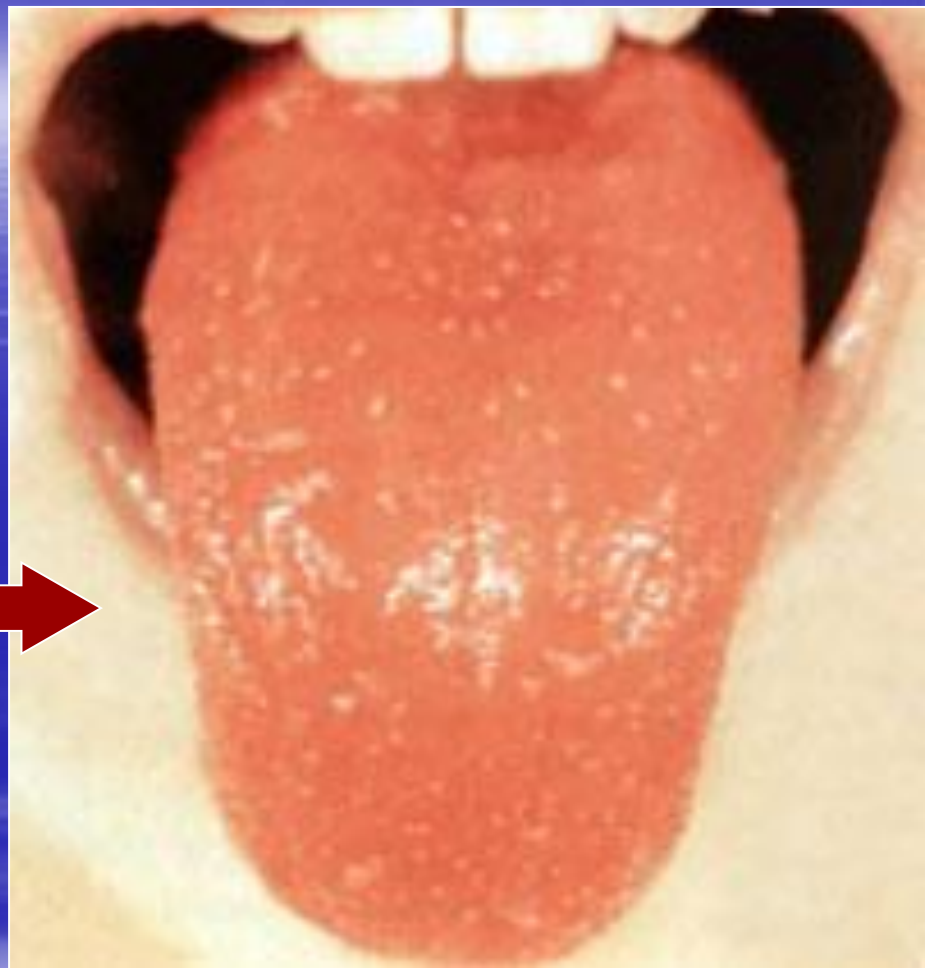

12

Скарлатина

Скарлатина!!!

Скарлатина

17

18

ДИФТЕРІЯ

ДИФТЕРІЯ

СТОМАТИТ

СТОМАТИТ

ДИХАЛЬНА НЕДОСТАТНІСТЬ

- При утрудненні видоху міжреберні проміжки сплющуються або навіть можуть вибухати.
- Почащене дихання носить назву тахіпное, рідке дихання – брадіпное.
- Збільшення глибини дихання (гіперпное) з'являється при важкій анемії та комі. Поверхнєве дихання (гіпопное) зумовлене больовими відчуттями при вдосі (при сухому плевриті). Свистяче дихання виникає при утрудненому вдосі і пов'язане з вібрацією просвіту крупних бронхів внаслідок вираженого падіння внутрішньобронхіального тиску при високій швидкості проходження повітря по бронхах (при бронхоспазмі).
- Стогнуче дихання відмічається при утрудненому вдиху внаслідок зниження здатності до розтягнення легені і больових відчуттів (при масивній пневмонії, плевриті).

БРОНХООБСТРУКТИВНИЙ СИНДРОМ

- діжкоподібна грудна клітина;
- ознаки експіраторної задишки;
- голосове тремтіння і бронхофонія послаблені;
- перкуторно – коробковий звук над легенями;
- аускультативно – жорстке або рівномірно послаблене дихання, дифузні сухі і різнокаліберні вологі хрипи на фоні посиленого довгого видиху;
- ознаки дихальної недостатності;
- рентгенологічно – підвищення прозорості легень

Бронхообструктивний синдром

Респіраторний катаральний синдром (ураження верхніх дихальних шляхів)

- кашель, нежить, біль у горлі, сиплість голосу;
- гіперемія слизової оболонки зіву, набряк мигдаликів і піднебінних дужок;
- збільшення підщелепних і шийних лімфовузлів;
- аускультативно може виявлятись жорстке дихання;
- ознаки інтоксикації.

Синдром дихальних розладів у новонароджених

Тяжкість оцінюється за шкалою Сільвермана-Андерсена

■ 1. Рухи грудної клітини	0	1	2
■ 2. Втягіння міжребер'я	0	1	2
■ 3. Втягіння груднини	0	1	2
■ 4. Положення нижньої щелепи	0	1	2
■ 5. Дихання	0	1	2

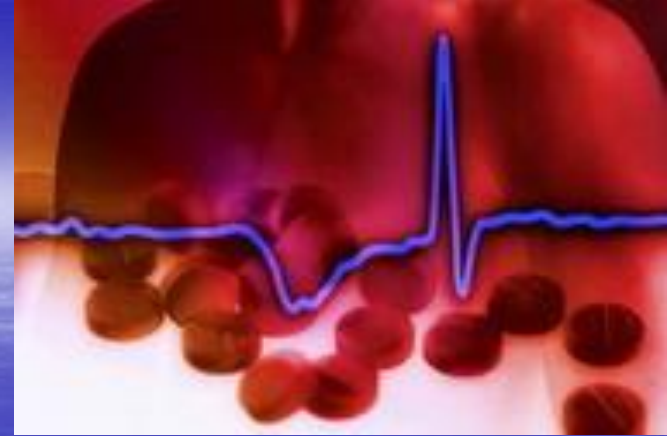
ЗАГАЛЬНІ СИМПТОМИ ВРОДЖЕНИХ ВАД СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

- відставання у фізичному розвитку, пізній розвиток статичних і моторних функцій;
- підвищена втомлюваність, обмеження рухової активності дитини;
- задишка при фізичному навантаженні (годуванні, плачу);
- ціаноз носо-губного трикутника, акроціаноз (особливо при фізичному навантаженні);
- при довготривалій гіпоксемії — пальці у вигляді барабанних паличок, нігті у вигляді годинникових скелець;
- розвиток серцевого горбу (при вираженій гіпертрофії);
- фіксована тахікардія;
- можливе зміщення та посилення верхівкового поштовху, розлитий характер верхівкового поштовху;
- розширення меж серця;
- аускультативно: органічний шум з р. maximum відповідно до локалізації вади.

***Незарощення верхньої губи та твердого
піднебіння, що поєднується з вадю серця***

Low oxygen levels in the blood cause the lips, fingers, and toes to look blue (cyanotic)

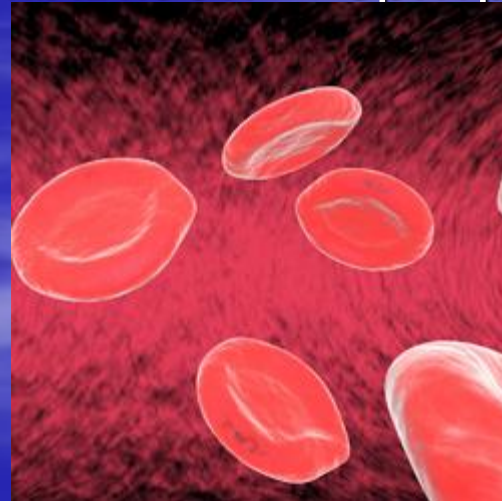

***Вади серця "ціанотичного"
("синього") типу.***

АНЕМІЧНИЙ СИНДРОМ

- блідість шкіри і слизових оболонок;
- збільшення печінки і селезінки, систолічний шум на верхівці серця;
- зміни з боку серцево-судинної системи: приглушеність тонів серця, тахікардія, систолічний шум на верхівці;
- зниження гемоглобіну і кількості еритроцитів, поїкілоцитоз, анізоцитоз;

АНЕМІЧНИЙ СИНДРОМ

- Залізодефіцитні анемії - захворювання, що розвивається у більшості випадків внаслідок хронічних крововтрат і характеризується порушенням утворення гемоглобіну і еритроцитів, розвитком гіпохромії та трофічних змін у тканинах внаслідок зниження вмісту заліза в сироватці крові, кістковому мозку і депо.
- В етіології залізодефіцитних анемій найсуттєвішими є хронічні крововтрати, вагітність-пологи-лактація, недоношеність та багатоплідність, порушення кишкового всмоктування, неконтрольоване донорство.
- За ступенем тяжкості виділяють :
  - - легкого (Hb 110-90 г/л);
  - - середнього (Hb 90-70 г/л);
  - - тяжкого (Hb нижче 70 г/л) ступеня.
- — знижений рівень сироваткового заліза, сидеропенічний синдром? з'являються скарги на спотворення смаку, сухість і пощипування язика, порушення ковтання з відчуттям стороннього тіла у горлі тощо

ОКРЕМІ ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ

- Еритроцити: 3,7-5,3 Т/л у дітей віком до 6 років, 4,0-5,2 Т/л – у дітей після 6 років. У новонароджених – 5,4-6,6 Т/л.
- Нижня межа рівня гемоглобіна капілярної крові у дітей віком до 6 років дорівнює 110 г/л, а після 6 років – 120 г/л. У новонароджених нормальним вважається рівень гемоглобіну 137-201 Т/л
- Гематокрит: у новонароджених – 45-65%, 6 місяців – 6 років – 33-42%, старше 6 років – 34-40.
- Середній об'єм еритроциту (СОЕ) = $10 \times \text{Ht} : \text{ер.}$, норма 78-92 фл (мкм³).
- Середній вміст Hb в еритроциті (СВ Г Е) = $10 \times \text{Hb (г/дл)} : \text{ер.}$, норма 27-32 пг.
- Середня концентрація гемоглобіну у еритроциті (СКГЕ) = $\text{Hb} : \text{Ht} \times 10$, норма 30-38%

АНЕМІЧНИЙ СИНДРОМ

Гемолітичні анемії

- Вроджені спадково обумовлені аномалії розвитку еритроцитів, сприяючі їх посиленому гемолізу (вроджена гемолітична анемія Мінковського-Шоффара та ін.).
- 2. Екзогенні дії на еритроцити, що ведуть до їх посиленого розпаду
- Прояви - зниження осмотичної стійкості еритроцитів, жовтяниця, блідість шкіри та спленомегалія, анемія, ретикулоцитоз, підвищується рівень непрямого білірубіну.

АНЕМІЧНИЙ СИНДРОМ

Гіпо- і апластичні анемії характеризуються пригніченням не тільки еритроцитарного, але й інших паростків кістковомозкового кровотворення з розвитком панцитопенії.

Розрізняють ендogenous і екзогенні гіпо- і апластичні анемії. Останні обумовлені дією на кістковомозкове кровотворення різних чинників: фізичних (іонізуюча радіація), токсичних (бензол), цитотоксичних (лікування цитостатиками, левоміцетином, барбітуратами, сульфаніламидами), інфекційних (сепсис, гострий вірусний гепатит і ін.).

Картина крові в більшості випадків характеризується:

- 1. Зниженням вмісту гемоглобіну і числа еритроцитів у крові.
- 2. Нормохромним характером анемії.
- 3. Зниженням числа ретикулоцитів.
- 4. Анізоцитозом, незначно вираженим пойкилоцитозом еритроцитів.
- 4. Лейкопенією, нейтропенією, відносним або абсолютним лімфоцитозом.
- 5. Тромбоцитопенією.
- 6. Геморагічний синдром, який часто призводить до крововиливів у життєво важливі органи (головний мозок, серце та ін),

Для гіпо- і апластичних анемії характерне прогресуюче пригнічення кровотворення аж до повного незворотного спустошення кісткового мозку і заміщення його жировою тканиною, в стернальному пунктаті можна виявити лише поодинокі клітини.

ГЕМОРАГІЧНИЙ СИНДРОМ

Геморагічний синдром – це клінічний прояв схильності організму до багаторазових кровотеч і крововиливів як під впливом незначного травмування, так і спонтанно. Група захворювань, клінічною ознакою яких є геморагічний синдром, об'єднана під назвою геморагічні діатези.

- Коагулопатії – при вродженій недосатності окремих факторів згортання крові (сепсис, х-би печінки, дефіцит віт К)
- Тромбоцитопенії
- Вазопатії (геморагічний васкуліт, кір. скарлатина, кашлюк, вітряна віспа, цинга)

ТИПИ КРОВОТОЧИВOSTІ

- Гематомний тип – обширні, масивні, глибокі болючі міжмязеві гематоми та гемартрози (гемофілія А і В)

ТИПИ КРОВОТОЧИВОСТІ

- Петехіально-плямистий – спонтанна поява петехій та екхімозів, носові, десневі, маточні кровотечі (тромбоцитопенія)

- Змішаний тип – петехіально-синячкові висипання: гематоми, гемартрози, кровотечі шкт, носові, маткові, меноррагії.

КЛАСИФІКАЦІЯ ГЕМОРАГІЧНИХ СИНДРОМІВ

Геморагічний синдром	Час кровотечі	Час згортання	Ретракція кров'яного згустка	Особливості геморагічного синдрому
Коагулопатії	Норма	подовжений	Норма	Обширні гематоми на шкірі та слизових, гемартрози, кровотечі з носа, десен, шкт, нирок, пізні (відтерміновані кровотечі)
Тромбоцитопенії, Тромбоцитопатії	подовжений	Норма	Знижена	Петехії, синяки, кровотечі з носа, десен, шкт, нирок, маткові pojawiaються відразу після травми або операції
Вазопатії	Норма	Норма	Норма	Петехії, дрібноплямисті геморагії, кровоточивість слизових оболонок. Шкт, гематурія

МЕНІНГЕАЛЬНИЙ СИНДРОМ

- Відмічається при всіх формах гострого менінгіту. Він складається із загально мозкових та локальних симптомів.
- Загально мозкові симптоми розвиваються як результат набряку мозку, подразнення м'яких мозкових оболонок та порушення ліквородинаміки.
- Будь-яка апатія чи монотонний крик новонародженого, зміна кольору шкіри при наявності температури, навіть і невисокої, уже дає підозри на важкий стан дитини.
- У більш старших дітей до року, важко оцінити загальний стан, у них можуть спостерігатися слабкість чи збудження, плач, іноді монотонний, блювота, відмова від їди та води..

МЕНІНГЕАЛЬНИЙ СИНДРОМ

Місцеві симптоми подразнення можуть бути з боку черепно-мозкових нервів, спинномозкових корінців, головного та спинного мозку.

- гіпертермія може бути до 40 градусів Цельсія та вище при гнійних менінгітах;
- головний біль - основний ранній та постійний симптом;
- блювота - основний симптом, що виникає разом з головним болем та запамороченням без нудоти, без прийому їжі;
- рефлекторне тонічне напруження м'язів, "менінгеальна поза" - з закинутою головою та підведеними кінцівками;

МЕНІНГЕАЛЬНИЙ СИНДРОМ

- симптоми Керніга, Брудзинського (верхній, середній, нижній), ригідність потиличних м'язів;

- рухові порушення - можуть бути судом, порушення функції черепних нервів

МЕНІНГЕАЛЬНИЙ СИНДРОМ

- порушення чутливості (гіперестезія органів чуття);
- вегетативні порушення – серцева аритмія, порушення ритму дихання;
- психічні порушення - в'ялість, адінамія, послаблення пам'яті, марення, галюцинації;
- напруження великого тім'ячка у новонароджених;
- зміни в складі ліквору - тиск підвищений, каламутність, збільшення кількості клітин (нейтрофілів або лімфоцитів від декількох сот до тисяч в 1мкл.), білок 0,4-1г/л.

Менінгіт

ЕНЦЕФАЛІТНИЙ СИНДРОМ

Має ряд загальних рис при енцефалітах різної природи.

- Загально-інфекційні симптоми:
- - підвищення температури тіла;
- - зміни в крові, підвищення СОЕ ;
- - інші признаки інфекції.

Загальномозкові симптоми
(дифузне запалення мозку):

- - клініка набряку мозку;
- - підвищення тиску ліквору;
- - порушення свідомості до коми;
- - збудження ;
- - епілептичні напади, рухи м'язів, пригнічення рефлексів;
- - пригнічення діяльності серцево-судинної системи;
- - сповільнення дихання.

Вираженість загальномозкових симптомів залежить від тяжкості енцефаліту.

ЕНЦЕФАЛІТНИЙ СИНДРОМ

Вогнищеві симптоми:

- - рухові порушення;
- - порушення чутливості;
- - мовні розлади;
- - гіперкінези, стовбурові симптоми.
- Вираженість вогнищевих симптомів залежить від локалізації переважного подразнення мозку.

СИНДРОМ “ГОСТРОГО” ЖИВОТА

- гострий біль в животі, може супроводжуватись шоком, нудотою, блюванням, затримкою стільця і газів або проносом, меленою;
- положення хворого малорухоме, з приведеними до живота ногами, вираз обличчя страждальний (обличчя Гіппократа);

СИНДРОМ “ГОСТРОГО” ЖИВОТА

- живіт плоский, як дошка, болісний при пальпації, м'язи передньої черевної стінки напружені, позитивний симптом Щоткіна-Блюмберга;
- виражені ознаки інтоксикації і зневоднення.

ЕНТЕРОКОЛІТИЧНИЙ СИНДРОМ

- Найчастіше розвивається внаслідок інфекції, рідше – через грубі аліментарні порушення.
- біль в животі;
- ознаки інтоксикації і дегідратації;
- нудота, багаторазове блювання (переважають при гастриті);
- діарея: стілець частий, рідкий, гомогенний, жовтого або зеленуватого кольору частіше без патологічних домішок (переважає при ентериті);
- рідкий неперетравлений стілець з невеликою кількістю калових мас, який містить багато слизу, домішки крові, гною (переважає при коліті);

Синдром функціональної диспепсії

- нудота, блювання;
- печія;
- відрижка;
- біль і дискомфорт в епігастрію і пілородуоденальній зоні, частіше пов'язаний з прийомом їжі:
- а) ранній біль, в перші 30 хвилин після їжі, є характерним для ураження шлунку;
- б) пізній, через 30-45 хвилин після їжі, голодний і нічний біль є більш характерними для ураження дванадцятипалої кишки.

Синдром жовтяниці

- паренхіматозна – характерна для гепатитів і цирозів печінки – жовтушне забарвлення шкіри і слизових, печінка збільшена, сеча темна, випорожнення незабарвлені, підвищення прямого і непрямого білірубину;
- механічна жовтяниця має зеленуватий відтінок, її супроводжує свербіж шкіри, печінка збільшена, випорожнення ахолічні, сеча жовтого кольору, підвищений прямий білірубін;
- гемолітична жовтяниця носить лимонно-жовтий відтінок, печінка збільшується рідко, кал забарвлений, в сечі багато уробіліну, білірубін відсутній, в крові підвищений непрямої білірубін, ретикулоцитоз, знижена резистентність еритроцитів
- кон'югаційна жовтяниця: ознак посиленого гемолізу немає – нормальний вміст в крові еритроцитів, гемоглобіну, вільного заліза, підвищений вміст загального білірубину за рахунок непрямої фракції, печінка, селезінка не збільшені, загальний стан не порушений, забарвлення калу і сечі не змінене.

Синдром печінкової недостатності

- порушення поведінки хворого: адинамія, апатія, сонливість, або збудження, дратливість;
- порушення свідомості з поступовим розвитком коматозного стану;
- патологічні форми дихання: Куссмауля, Чейн-Стокса;
- посилення жовтяниці;
- з рота, від поту і сечі відчувається солодкуватий “печінковий” запах метилмеркаптану;
- геморагічний синдром в вигляді кровотеч з слизових оболонок і крововиливів у шкіру;
- зменшення розмірів печінки;
- всі печінкові проби різко порушені, посилюється гіпербілірубінемія переважно за рахунок непрямой фракції.

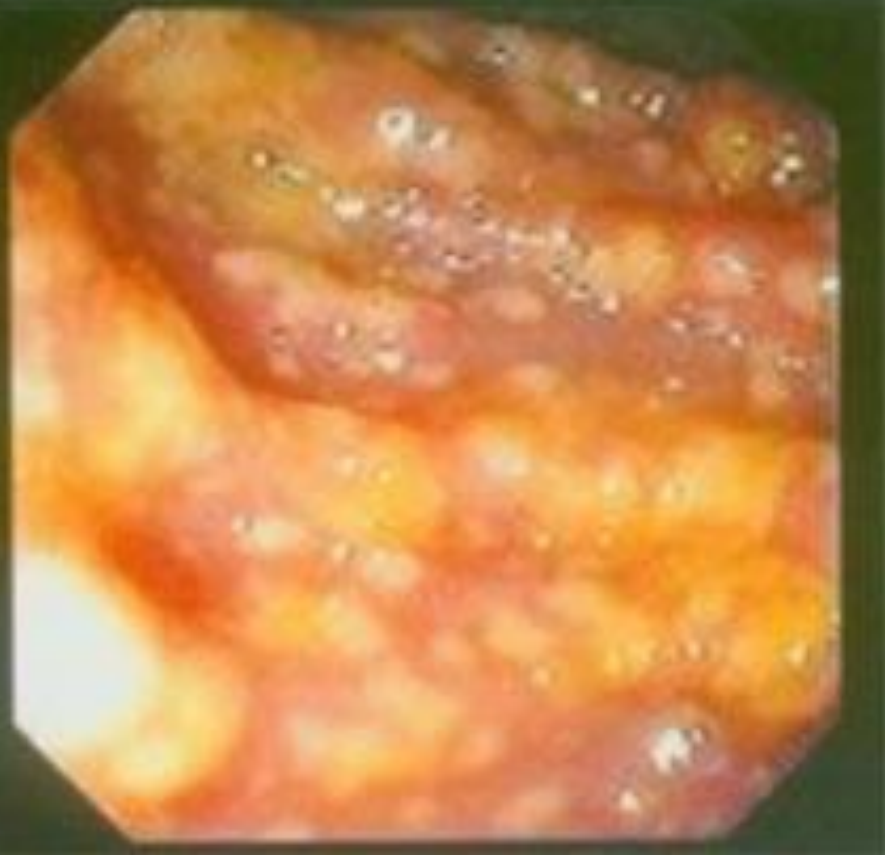
Виразка 12-палої кишки

Гастрит

Виразка шлунку

Коліт

***Цироз
печінки***

СИМПТОМАТИКА УРАЖЕНЬ СЕЧОВИВІДНОЇ СИСТЕМИ

- **Гломерулонефрит**
- ознаки інтоксикації: підвищення температури, головний біль, зниження апетиту;
- біль в животі, поперековій ділянці;
- набряки, блідість шкіри, олігурія;
- сечовий синдром: протеїнурія, гематурія, циліндрурія;
- лабораторні дані: збільшення ШЗЕ, гіперліпідемія, гіперхолестерінемія, гіпо- і діспротеїнемія, зниження фільтраційної функції нирок, підвищення сечовини, креатиніна.

- **Пієлонефрит**
- симптоми інтоксикації: підвищення температури, головний біль, зниження апетиту;
- досить інтенсивний біль в животі, поперековій ділянці з боку ураження;
- дизурічний синдром: часте і болісне сечовипускання, можливий енурез денний і нічний;
- позитивний симптом Пастернацького з боку ураження;
- сечовий синдром: лейкоцитурія, активні лейкоцити, бактеріурія, помірна протеїнурія;
- лабораторні дані: нейтрофільний лейкоцитоз із зсувом ліворуч, прискорення швидкості зсідання еритроцитів.

Дякую за увагу!

Використана література.

Основна

1. Майданник В.Г., Бутиліна О.В. Клінічна діагностика в педіатрії.-К., Дорадо-Друк, 2012.-286 с.
2. Пропедевтична педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.]. - 2-ге вид., випр. та допов. - Вінниця : Нова кн., 2018. - 871 с. : табл., іл.
3. Крючко Т.О., Абатуров О.Є. Педіатрія: національний підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров [та ін.] //За ред. проф. Т.О. Крючко, проф. О.Є Абатуров. – Київ: ВСВ «Медицина», 2015. – 206 с.
3. Nelson textbook 19th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS

Додаткова

1. ПсшийМ.М.Невідкладнадопомогавпедіатричнійпрактиці / Навчальнийпосібникдля студентів і лікарів-інтерніввищихмед.навч.закладів III-IVрівнівакредитації.— Полтава, 2018. — 245с.
2. Тактика дій лікаря загальної практики – сімейної медицини у терапії найбільш поширених захворювань у дітей/ Ю.В. Марушко, С.О. Крамарьов, Г.Г. Шеф, Т.В. Гищак, О.С. Мовчан, Т.В. Іовіца. – К., 2014., - 228с.
3. Клінічна діагностика в педіатрії, навчальний посібник. Майданник В. Г., Бутиліна О.В.-К.: «Дорадо-Друк», 2012. –286с.

Інформаційні ресурси:

13. moz@moz.gov.ua
14. <http://www.uroweb.org/>
15. http://www.freebookcentre.net/medical_text_books_journals/pediatrics_online_texts_download.html
16. <http://www.generalpediatrics.com>
17. <http://www.aap.org/en-us/Pages/Default.aspx>
18. http://yadi.sk/d/AP67e_cnFoSA8
19. <http://yadi.sk/d/KYCu-38RFoekY>
20. <http://yadi.sk/d/BIBTfFN8Mwpdu>
21. <http://www.booksmed.com/pediatriciya>
22. <http://pediatriciya.info>
23. <http://health-ua.com/parts/pediatrics>
24. <http://www.med-edu.ru/pediatr>
25. <http://medi.ru/Doc/j01.htm>
26. <http://www.mif-ua.com/archive/zhurnal-zdorove-rebenka/numbers>
27. <http://medkniga.ucoz.net/publ/pediatriciya/40>
28. http://www.medport.info/index.php?option=com_content&view=section&id=48&Itemid=7
29. <http://youalib.com/медицина/педіатрія>